

LUONNOS
ESITEVERSIO

Ilmasto, ympäristö ja luonnon monimuotoisuus

UUSIKAUPUNKI ILMO-OHJELMA

2025-2028

OLE KUIN ILMO

Uusikaupunki tekee työtä **puhtaiden vesien** eteen, toimii **vastuullisesti arjessa** ja kehittää **elivoimaa kestävästi**.

Uudenkaupungin ILMO-ohjelma kattaa kaupungin ilmasto- ja ympäristötyön sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen eteen tehtävät toimet.

Ohjelma tavoittelee luonnon köyhtymisen pysäyttämistä ja kestävä elinympäristön turvaamista Uudenkaupungin alueella.

ILMO-ohjelmaan sisältöihin voi tutustua tarkemmin verkkosivuillemme: löydät ajantasaiset tilastotiedot ja vinkkejä kestäväan elämäntapaan.

uusikaupunki.fi/ilmo

Huom! Sivu aukeaa kun ohjelma on hyväksytty.

KOKONAISPÄÄSTÖT
2007 - E2023

-43%

PÄÄSTÖT PER ASUKAS
2007 - E2023

-40%

Uusikaupunki on ollut Hinku-kunta vuodesta 2008

Kunta on valtuuston päätöksellä sitoutunut tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä

80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä.

PUHTAILLE VESILLE

Uusikaupunki on sitoutunut suojelemaan ja parantamaan vesistöjensä tilaa sekä hyödyntämään niiden potentiaalin hiilinieluinä. Tavoitteena on luoda ympäristö, jossa puhtaat vedet ovat sekä luonnon että yhteisön voimavara. Vahvistamme yhteistyössä vesistöjemme terveyttä sekä vahvistamme niiden potentiaalia osana ilmastonmuutoksen hillintää. Mereen ja vesistöihin johdettavien hulevesien laadun parantaminen, ravinnevalumien ehkäiseminen ja kestävä kalastus ovat keskeisiä toimia, jotka edistävät sekä luonnon monimuotoisuutta että yhteisön hyvinvointia.

VASTUUTAHOT

Teeman päävastuu:

Tekniset ja ympäristöpalvelut

Mukana erityisesti:

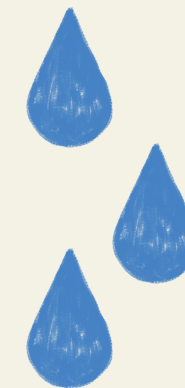
Uudenkaupungin Vesi

Vakka-Suomen Vesi

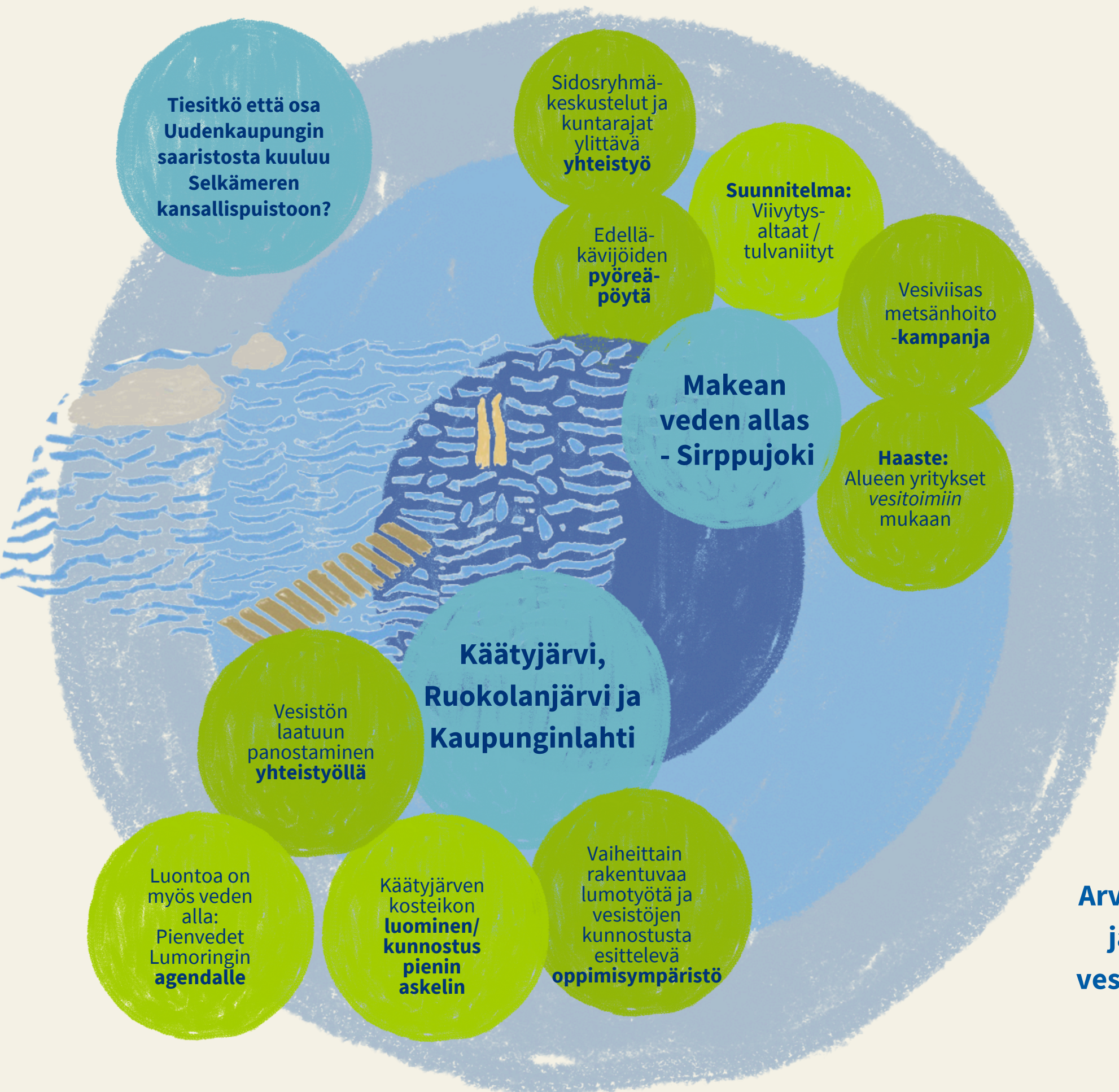
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Kaupunkisuunnittelu

Infrapalvelut

**Arvioi oma vesijalanjälkesi
ja kerää vinkit talteen:
vesi.fi/vesijalanjalkilaskuri**

Selkämeri

Käätyjärvi, Ruokolanjärvi ja kaupunginlahti

Keskusta-alueen järvet linkittyvät kaupunginlahteen. Molempien järvien fosfori- ja typpikuormitus on arvioitu erittäin merkittäväksi. Järvien keskeinen sijainti ja rooli suosittuna lähivirkistysalueena tarjoavat mahdollisuuden testata ja esitellä erilaisia luonnonmukaisia ratkaisuja sekä kehittää aluetta oppimisympäristönä.

Kaupunginlahteen laskevien hulevesien laatua ja erityisesti pohjukan mataloitumista on tarpeen parantaa. Vesistöjen kunnostustoimet tukevat niin virkistyskäyttöä kuin kaupunginlahden ekologisen tilan kohentamista.

Ekologinen tila: Uudenkaupungin edustan rannikkovesien ja Kaupunginlahden tila on välttävä, voimakkaasti muutettu

Selkämeren tila on heikentynyt jatkuvasti. Terve meri toimii hiilinieluna, joka sitoo hiiltä ja tukee ekosysteemin tasapainoa.

Makea veden allas

Uudenkaupungin makeavesiallas on vuonna 1965 merestä penkereillä erotettu noin 38 km² laajuinen allas, jonka tarkoituksena on turvata raakaveden saanti. Se on keskeinen raakavesilähde Vakka-Suomen alueella, palvellen sekä paikallisia kuntia että suuria teollisuuslaitoksia. Altaan ranta-alueiden vaikutuspiirissä on vajaa 1000 taloutta.

Makeavesialtaan tilan parantamiseen voidaan vaikuttaa useilla keinoilla, kuten valuma-alueen kuormituksen hallinnalla, haja-asutusalueiden ja teollisuuden päästöjen vähentämisellä, luonto- ja virkistyskäytön turvaamisella sekä mahdollisten uhkien ennaltaehkäisyllä. Myös avoin tiedottaminen ja sidosryhmien yhteistyö ovat keskeisiä tekijöitä altaan tilan ylläpitämisessä.

Ekologinen tila: tyydyttävä (suhteessa parhaaseen saavutettavaan tilaan), voimakkaasti muutettu

Makea veden allas on Uudenkaupungin alueen suurin Selkämeren kuormittaja

Kärkikohteet puhtaille vesille

Kun tavoitellaan lähivesien hyvää ekologista tilaa Uudenkaupungin alueella se tarkoittaa, että vesistökuormitusta tulee vähentää keskimäärin 27% fosforin ja 55 % typen osalta.

Tutustu vesistöjen tilaan vesi.fi/karttapalvelu

Sirppujoki

Uudenkaupungin makeavesialtaaseen laskevan Sirppujoen valuma-alue on Varsinais-Suomen merkittävin happamien sulfaattimaiden esiintymisalue. Jokiveden laatu vaikuttaa suoraan makeavesialtaan veden laatuun ja sen käyttökelpoisuuteen raakavesilähteenä. Happamuuden lisäksi keskeisiä vesienhoidollisia haasteita ovat hajakuormitus, tulvariskit ja joen uoman rakenteelliset muutokset. Valuma-alueen pinta-ala on noin 430 km², josta viljelysmaan osuus on noin 30 %.

Sirppujoen vedenlaadun parantamiseen ei ole yksittäistä ratkaisua, vaan tarvitaan monipuolisia toimenpiteitä ja uusia kokeiluja. Yhteistyöllä ja avoimella vuoropuhelulla voidaan löytää keinoja vastaamaan tähän yhteiseen haasteeseen.

Ekologinen tila: tyydyttävä

Sirppujoen valuma-alue on makea veden altaan suurin kuormittaja

VASTUULLISESTI ARJESSA

Uusikaupunki luo edellytyksiä vastuullisille valinnoille liikkumisessa, asumisessa ja energiankäytössä sekä tukee kestäväää elämäntapaa pitkäjänteisellä suunnittelulla. Teeman tavoitteena on kehittää yhdyskuntarakennetta ja palveluja, jotka tukevat vähäpäästöistä ja resurssitehokasta arkea sekä huomioivat ilmatoriskit ja luonnon monimuotoisuuden.

Tavoitteena on luoda perusta vastuulliselle arjelle, jossa ympäristö ja yhteisö voivat kehittyä tasapainossa.

VASTUUTAHO

Teeman päävastuu:

Hallinto- ja elinvoimapalvelut |
Kaupunkisuunnittelu

Mukana erityisesti:

Infrapalvelut
Tilapalvelut
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu
Ruoka- ja puhtauspalvelut

1,5

Kiinnostaako ilmastodieetti?

Laske ilmastovaikutuksesi
ilmastodieetti.ymparisto.fi

Tee kestäviä arjen valintoja ja kulje kohti
1,5 asteen eli 2,5 tCO₂e elämäntapaa
ymparisto.fi/kestava-arki

Tiesitkö?

Puolet maailman bruttokansantuotteesta liittyy vahvasti luontoon ja luontopääomaan.

ELINVOIMAA KESTÄVÄSTI

Kaupunki edistää paikallista elinvoimaa ja ekologista kestävyttä ja tukee luonnon monimuotoisuutta, vastuullista taloutta ja kestävää tulevaisuutta.

Kestävän elinvoiman Uusikaupunki kartoittaa yritysten ilmastoviisaan toimintaympäristön edellytyksiä ja kannustaa yrityksiä sekä yhteisöjä vähähiilisiin ja ympäristöä säästäviin toimenpiteisiin.

Taloutemme on täysin riippuvainen luontopääomasta eli luonnonvaroista ja luonnon toiminnoista. Luontopääoma tuottaa ihmisille jatkuvasti valtavan määrän ekosysteemipalveluja.

VASTUUTAHOT

Teeman päävastuu:

Hallinto- ja elinvoimapalvelut |
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

Mukana erityisesti:

Tilapalvelut
Kaupunkisuunnittelu

Kaupungin kriisi- ja häiriötilanteiden johtoryhmä

TÄMÄ TEHDÄÄN YHDESSÄ

Ilmasto- ja ympäristötoimista viestiminen on keskeinen osa ILMO-ohjelmaa. Kunta tuo kestävän kehityksen ratkaisuja esiin eri kanavissa, kannustaa asukkaita ja yrityksiä osallistumaan ja tukee yhteisöjä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Yhteistyössä sidosryhmien kanssa Uudenkaupungin ympäristötyö vahvistuu ja tulee osaksi arkea. Ilmo-ohjelman tueksi on lisäksi laadittu oma käytännön viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma.

KUNTA

Teemme ilmasto- ja ympäristötyötä näkyväksi aktiivisella viestinnällä ja jakamalla tietoa eri kanavissa.

ILMO-ohjelma näkyy Ugissa konkreettisina tekoina, joista viestitään asukkaille, yrityksille ja sidosryhmille.

Kaupunki hyödyntää ja jakaa viestinnässään myös kumppaneiden tuottamaa materiaalia ja osallistuu alueellisiin ja valtakunnallisiin kampanjoihin.

ASUKKAAT, MÖKKILÄISET JA MATKAILIJAT

Tarjoamme selkeitä ja käytännönläheisiä ohjeita kestävään arkeen – miten kierrätys toimii, miten liikkua ympäristöystävällisesti ja mitä jokainen voi tehdä luonnon hyväksi.

Mahdollistamme kuntalaisten osallistumisen ympäristötalkoisiin, kierrätyskampanjoihin ja kestävän liikkumisen kokeiluihin. Palautetta ja kehitysideoita kerätään aktiivisesti, ja asukkaita kannustetaan mukaan ilmasto- ja ympäristötoimiin.

Päiväkodeissa, kouluissa ja nuorisotoiminnassa kestävän kehityksen teemat ovat osa arkea. Lähiluonto ja ympäristövastuulliset valinnat ovat esillä myös matkailukokemuksissa, esimerkiksi opastuksen ja viestinnän kautta.

YRITYKSET JA YHTEISÖT

Toimimme kumppanina ja viestimme ILMO-ohjelmasta niin, että yritykset voivat hyödyntää tätä osana vastuullisuustavoitteitaan ja viestiessään toimintaympäristötään asiakkalle ja kumppaneille.

Tarjoamme yrityksille ja yhteisöille mahdollisuuksia osallistua konkreettisiin hankkeisiin ja yhteistyöhön luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi sekä esimerkiksi Puhtaille vesille -toimien edistämiseen.

Tuemme yrityksiä ja yhteisöjä siirtymässä ympäristövastuullisiin toimintamalleihin tarjoamalla tietoa, kehittämismahdollisuuksia ja yhteistyöverkostoja. Kiertotalousratkaisut, energiatehokkuus ja kestävän liikkumisen edistäminen ovat keskeisiä kehityskohteita.

SIDOSRYHMÄT JA KUMPPANIT

Vahvistamme yhteistyötä alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden, tutkimuslaitosten, kehityshankkeiden ja korkeakoulujen kanssa, jotta uusimmat ratkaisut ja tutkimustieto saadaan käyttöön.

Toimimme aktiivisesti kuntalaisten ja ympäristön puolestapuhujana, tuoden esiin alueellisia kehittämistarpeita, kuten vesistöjen suojelua, joukkoliikenteen kehittämistä ja kestävien investointien tarvetta.

Osallistumme mahdollisuuksien mukaan uusien ympäristöinnovaatioiden pilotointiin ja edistämme niiden käyttöön-ottoa osana ILMO-työtä.

Yksi joki - monta tulevaisuutta

Sirppujoki yhdistää Uudenkaupungin ja Laitilan – ei vain maantieteellisesti, vaan myös ympäristön ja yhteisön näkökulmasta. Sen vedet virtaavat peltojen, metsien ja kylien halki, jatkuen lopulta mereen. Matkallaan ne kohtaavat Uudenkaupungin makeavesialtaan, joka on laajalle alueelle myös elintärkeä juomaveden lähde.

Sirppujoen suunta on ennalta määrätty, mutta meidän tekomme vaikuttavat siihen, millaisena se virtaa. Historian tunnemme - mutta millainen tulevaisuus joelle muotoutuu?

Kutsumme Laitilan kaupungin, Laitilan ja Uudenkaupungin asukkaat, yhteisöt, yritykset ja päättäjät yhdistämään voimansa Sirppujoen hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteistyöllä voimme parantaa joen ekologista tilaa, säilyttää sen kulttuuriperinnön ja varmistaa, että se palvelee tulevia sukupolvia yhtä monipuolisesti kuin menneitäkin.

Tavoitteemme on tehdä Sirppujoen tulevaisuudesta yhteinen ilmastotekomme, joka vahvistaa alueidemme kestäväää kehitystä ja yhteisöllisyyttä.

Uusikaupunki